

ریاضی نهم

نمونه سوال فصل ۱

در این فصل ما به موضوعات

- معرفی مجموعه
- نمایش مجموعه ها
- زیر مجموعه و مجموعه های برابر
- اجتماع، اشتراک و تفاضل
- مجموعه ها و احتمال

پرداختیم.

حال خلاصه ای از این مفاهیم را با هم مرور می کنیم.

معرفی مجموعه: دیدیم در معرفی یک مجموعه باید به دو شرط توجه کنیم، یکی اینکه اعضای مجموعه باید مشخص و معین باشد و برداشت هر شخص از اعضای مجموعه باید یکسان باشد. دوم اینکه اعضای یک مجموعه باید متمایز باشند و عضو تکراری در یک مجموعه قابل قبول نیست. پس می توان گفت اعضای یک مجموعه باید مشخص و متمایز باشند.

مثال: اعداد طبیعی کوچک تر از ۵، دانش آموزان کشور ایران، اعداد اول دو رقمی

برای نشان داد هر مجموعه باید اعضای آن را داخل دو آکولاد قرار دهیم و بین اعضا ویرگول بگذاریم، همچنین هر مجموعه را با یک حرف بزرگ انگلیسی نشان می دهیم.

ریاضی نهم

آیا عدد ۱۳ در مجموعه اعداد اول دو رقمی وجود دارد؟ بله، می‌گوییم عدد ۱۳ عضو مجموعه اعداد اول دو رقمی است، و اگر مجموعه اعداد اول دو رقمی را با A نشان دهیم می‌نویسیم:

$$13 \in A$$

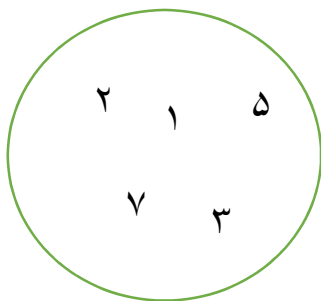
اما عدد ۶۸ عضو مجموعه A نمی‌باشد، می‌نویسیم:

$$68 \notin A$$

مجموعه تهی: اگر مجموعه‌ای هیچ عضوی نداشته باشد، به آن مجموعه تهی می‌گوییم و آن را با $\emptyset$ نشان می‌دهیم، مثلاً مجموعه اعداد طبیعی بین ۲ و ۳.

نمایش مجموعه‌ها: علاوه بر نمایش مجموعه‌ها با اعضای آنها درون آکولاد، می‌توان آنها را به صورت نمودار ون و با زبان ریاضی هم نشان داد. نمودار ون: در این روش اعضای مجموعه را داخل یک خم بسته نوشته و اسم مجموعه را بیرون خم می‌نویسیم.

مثال: مجموعه اعداد اول تک رقمی را به صورت زیر نمایش می‌دهیم.

زبان ریاضی: در این روش ما رابطه و قانونی که بین اعضای مجموعه است را یافته و آن را در توضیح می نویسیم، به طور مثال اگر بخواهیم اعداد زوج طبیعی را نمایش دهیم داریم:

$$A = \{2k \mid k \in \mathbb{N}\}$$

زیرمجموعه: هرگاه تمام اعضای مجموعه B در مجموعه A یافت شوند می‌گوییم B زیر مجموعه A است و می‌نویسیم:

$$B \subseteq A$$

مجموعه‌های برابر و نمایش مجموعه‌ها: اگر هر عضو A عضو B باشد و هر عضو B عضو A باشد دو مجموعه A و B با هم برابرند و می‌نویسیم:

$$A = B$$

اجتماع: اجتماع دو مجموعه A و B مجموعه‌ای است که شامل تمام اعضای هر دو باشد. این مجموعه را با نماد $A \cup B$ نشان می‌دهیم.

اشتراک: اشتراک دو مجموعه A و B مجموعه‌ای شامل تمام اعضای مشترک هر دو باشد. این مجموعه را با نماد $A \cap B$ نشان می‌دهیم.

تفاضل: مجموعه $A-B$ مجموعه ای است که شامل تمام اعضای است که عضو مجموعه A می باشند اما عضو مجموعه B نیستند. توجه کنید که دو مجموعه $A-B$ و $B-A$ برابر نیستند.

مجموعه ها و احتمال: و در آخر دیدیم با استفاده از مجموعه ها می توان احتمال یک پیشامد را بیان کرد، اینطور که یک مجموعه از کل حالات ممکن تشکیل داده و آن را S می نامیم و مجموعه دیگری از حالات مطلوب تشکیل داده و آن را A می نامیم حال احتمال پیشامد A را به صورت زیر نشان می دهیم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)}$$